

Folketingets Kommunaludvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 28. maj 2009

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk

EGE/ J.nr. 2009-3385

Under henvisning til Folketingets Kommunaludvalgs brev af 23. april 2009 følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 106 (KOU Alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen (SF) (MFU)

Spørgsmål nr. 106:

"Ministeren bedes oplyse, om den omtalte renoveringspulje i Kolding, der er omtalt i artiklen "Lokal renoveringspulje begravet", Jydske Vestkysten 22. april 2009, jf. KOU alm.del - bilag 71, vil være lovlig?"

Svar:

Det er anført i den artikel, der er nævnt i spørgsmålet (jf. KOU alm.del – bilag 71), at Plan- og Miljøudvalget i Kolding Kommune har overvejet at etablere en pulje på 2,4 mio. kr. til brug for boligejeres energirigtige renoveringer. Overvejelserne er mundet ud i, at udvalget har besluttet alligevel ikke at etablere puljen under henvisning til, at der efter kommunalfuldmagtsreglerne gælder et forbud mod tilskud til enkeltpersoner.

Jeg kan i den anledning oplyse, at spørgsmålet om, hvorvidt en kommune kan etablere en pulje til brug for boligejeres energirigtige renoveringer, ikke er reguleret i den skrevne lovgivning.

Spørgsmålet skal derfor afgøres efter almindelige kommunalretlige grundsatninger om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Efter kommunalfuldmagtsreglerne antages at gælde et almennytteskriterie. Dette kriterium indebærer, at en kommune som udgangspunkt kun kan gennemføre foranstaltninger, som har sammenhæng med det kommunale fællesskabs behov, og som kommer en bredere kreds af kommunens borgere til

gode. Heraf følger, at en kommune normalt ikke uden lovhjemmel kan gennemføre foranstaltninger, der udelukkende eller i det væsentligste er motiveret i varetagelse af individuelle interesser hos enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner. Hvor der i øvrigt er et lovligt kommunalt formål, indebærer den omstændighed, at virkningen af en kommunal disposition er til fordel for en enkelt person, ikke i sig selv, at den pågældende disposition bliver ulovlig. Det er endvidere lovligt, at foranstaltningen ikke kommer alle kommunens borgere til gode, såfremt der er tale om en sagligt afgrænset kreds af kommunens borgere.

Det er efter kommunalfuldmagtsreglerne endvidere antaget, at en kommune ikke uden lovhjemmel kan tildele ydelser til enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner, der er afgrænset efter økonomiske eller andre sociale kriterier.

Der ses ikke i den juridiske litteratur eller i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis at være taget stilling til spørgsmålet om, hvorvidt det er en kommunal opgave at varetage energibesparende hensyn. Det antages imidlertid efter kommunalfuldmagtsreglerne, at det – uden for det lovbestemte område – i vid udstrækning er en kommunal opgave at varetage miljøhensyn. Indenrigs- og Socialministeriet finder, at dette også omfatter energibesparende hensyn.

Efter Indenrigs- og Socialministeriets opfattelse indebærer ovenstående, at kommuner kan iværksætte foranstaltninger i kommunen, der har som overordnet formål at varetage energibesparende hensyn, for eksempel ved at informere borgerne generelt eller konkret om energibesparende tiltag.

For så vidt angår spørgsmålet om etablering af en pulje til boligejeres energirigtige renoveringer må Indenrigs- og Socialministeriet lægge til grund, dels at kommunen hermed (med)finansierer håndværksarbejder, dels at sådanne renoveringer – uanset at de også vil have en energibesparende effekt – navnlig vil begunstige de pågældende boligejere, idet det må antages, at renovering vil indebære en værdiforøgelse af den pågældende ejendom samt besparelser for boligejeren i form af færre løbende udgifter til blandt andet el og varme.

Indenrigs- og Socialministeriet finder på den baggrund, at en kommune som udgangspunkt ikke efter kommunalfuldmagtsreglerne har hjemmel til at etablere en pulje til boligejeres energirigtige renoveringer. Det skyldes - uanset, at en kommune lovligt kan varetage energibesparende hensyn – at en sådan ordning først og fremmest må antages at være til fordel for enkeltpersoner.

Jeg kan endvidere oplyse, at efter lov om kommunernes styrelse varetages tilsynet med kommunerne af statsforvaltningen i den region, hvori kommunen er beliggende.

Statsforvaltningens tilsyn er et retligt tilsyn. Det betyder, at statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder.

Statsforvaltningen kan ikke tage stilling til, om kommunernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige eller til spørgsmål om skønsudøvelsen, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

Statsforvaltningen kan imidlertid afgive vejledende udtalelser om lovligheden af en påtænkt kommunal disposition eller undladelse.

Det tilkommer således statsforvaltningen at tage stilling til, hvorvidt en kommunes tiltag med henblik på varetagelse af energibesparende hensyn er lovlig, herunder på baggrund af en forespørgsel fra en kommune herom.

Karen Ellemann

/ Christian Vigh